

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**ВИТЯГ З РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

10 січня 2025 року

Хмельницький

№72/02-р/к

справа №72/65-24

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання з попередніми висновками Відділу досліджень та розслідувань в Чернівецькій області Південно-західного міжобласного територіального відділенням Антимонопольного комітету України від 24.12.2024 №72-03/323-п у справі №72/65-24, розпочатої розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 12.07.2024 №72/84-рп/к за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції Мамаївською сільською радою в особі виконавчого комітету, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на виконання доручення Голови Відділення від 01.05.2024 №72-03/19-вд проводилося дослідження на предмет додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.
- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 12.07.2024 №72/84-рп/к було розпочато розгляд справи №72/65-24 у зв'язку з наявністю у діях Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.

- (3) Листом від 12.07.2024 №72-02/1676е розпорядження адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 12.07.2024 №72/84-рп/к було надіслано на адресу Мамаївської сільської ради.
- (4) Листом від 24.12.2024 №72-02/3387е Мамаївській сільській раді було направлено копію подання від 24.12.2024 №72-03/323-п з попередніми висновками у справі №72/65-24.
- (5) Листом від 24.12.2024 №72-02/3388е Мамаївській сільській раді було надіслано запрошення на засідання адміністративної колегії Відділення.

2. ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (6) Мамаївська сільська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування (*Інформація, доступ до якої обмежено*).
- (7) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).
- (8) Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (9) Мамаївська сільська рада в особі виконавчого комітету є повноважним представником Мамаївської сільської територіальної громади, до якої входять населені пункти: с. Мамаївці, с. Новий Киселів, смт Лужани, с. Біла, с. Стрілецький Кут, с. Ревне, с. Бурдей, с. Коростувата, с. Глиниця, с. Драчинці, с. Нові Драчинці та с. Дубівці.
- (10) Враховуючи положення статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Мамаївська сільська рада та її виконавчі органи входять до системи місцевого самоврядування.
- (11) Статтею 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що виконавчі органи рад створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (12) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є, зокрема, їх виконавчі комітети. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (13) Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (14) Виконавчий комітет Мамаївської сільської ради є структурним підрозділом Мамаївської сільської ради, який утворюється нею на строк її повноважень та діє в складі ради, але не є окремою юридичною особою.

- (15) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (16) Згідно із частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районного у місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (16) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (17) Реалізація Мамаївською сільською радою в особі виконавчого комітету покладених на неї повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (18) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспоровати такі акти в установленому законом порядку.
- (19) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету із суб'єктами господарювання.
- (20) Згідно з підпунктами 6 та 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення, знешкодження та захоронення трупів тварин, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (21) Питання збирання та перевезення побутових відходів регулюється Законом України «Про управління відходами». Крім того, для реалізації положень Закону України «Про управління відходами» було прийнято Правила надання послуги з управління побутовими

відходами, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835, та Порядок проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок № 918).

- (22) Статтею 1 Закону України «Про управління відходами» визначено, зокрема, що:
- побутові відходи – це змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств;
  - послуга з управління побутовими відходами – операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами;
  - суб'єкт господарювання у сфері управління відходами – юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства;
  - управління відходами – комплекс заходів із збирання, перевезення, оброблення (відновлення, у тому числі сортування, та видалення) відходів, включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів.
- (23) Згідно з пунктом 3 частини першої статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право, зокрема, брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.
- (24) Відповідно до частини 2 статті 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (25) Згідно з частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (26) Відповідно до пункту 2 Порядку № 918:
- конкурсна документація – встановлені організатором конкурсу умови, за якими учасники конкурсу подають конкурсні пропозиції на конкурс;
  - організатор конкурсу – виконавчий орган сільської, селищної, міської ради або місцева держадміністрація у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом;
  - учасник конкурсу – суб'єкт господарювання, який в установленому порядку подав заяву та конкурсну пропозицію для участі в конкурсі.

- (27) Пунктом 4 Порядку № 918 передбачено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується організатором конкурсу.
- (28) Відповідно до пункту 9 Порядку № 918 підставами для проведення конкурсу є:
- необхідність визначення вперше суб'єкта господарювання, що здійснює операції із збирання та перевезення побутових відходів за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів;
  - необхідність повторного проведення конкурсу як такого, що не відбувся;
  - закінчення через три місяці строку дії договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів;
  - розірвання договору або припинення дії договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів відповідно до законодавства;
  - ліквідація суб'єкта господарювання, що здійснює операції із збирання та перевезення побутових відходів, або застосування до такого суб'єкта господарювання судової процедури банкрута.
- (29) Згідно з пунктом 10 Порядку № 918 для проведення конкурсу організатор конкурсу готує конкурсну документацію, яка повинна містити таку інформацію:
- найменування та місцезнаходження організатора конкурсу;
  - рішення організатора конкурсу про проведення конкурсу;
  - місце, дату і час проведення конкурсу, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), посаду, контактний телефон та адресу електронної пошти посадової особи організатора конкурсу, уповноваженої здійснювати комунікацію з учасниками;
  - очікуваний (прогнозований) економічно обґрунтований розрахунковий рівень тарифів на збирання та перевезення побутових відходів;
  - **основні вимоги (у разі необхідності одна або декілька додаткових) до учасників конкурсу з урахуванням кваліфікаційних вимог, визначених у критеріях відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам згідно з додатком 1;**
  - орієнтовну дату початку здійснення операцій із збирання та перевезення відповідного виду побутових відходів;
  - вимоги до конкурсних пропозицій та перелік документів, які подаються учасниками конкурсу;
  - проекти договорів;
  - можливість проведення організатором конкурсу зборів його учасників з метою надання роз'яснень щодо змісту конкурсної документації та внесення змін до неї;
  - способи, місце та кінцевий строк подання конкурсних пропозицій;
  - опис та приклади формальних (несуттєвих) помилок, допущення яких учасниками конкурсу не призведе до відхилення їх конкурсних пропозицій. Формальними (несуттєвими) вважаються помилки, що пов'язані з оформленням конкурсних пропозицій та не впливають на зміст конкурсних пропозицій, а саме технічні помилки та описки;
  - номери та назви об'єктів конкурсу;
  - характеристику об'єктів конкурсу, яка має містити інформацію про: вид (види) побутових відходів, обсяг збирання та перевезення побутових відходів, норми надання послуги з

управління побутовими відходами, затверджені органом місцевого самоврядування; розміри та межі території, на якій здійснюватиметься операції із збирання та перевезення побутових відходів;

- характеристику об'єктів утворення побутових відходів за джерелами їх утворення: багатоквартирні житлові будинки (загальна кількість та місцезнаходження будинків, кількість мешканців таких будинків; наявність, кількість, місцезнаходження контейнерних майданчиків; наявність, кількість, місцезнаходження, вид, об'єм і належність контейнерів); одноквартирні (садибні) житлові будинки (загальна кількість та місцезнаходження будинків, кількість мешканців таких будинків; наявність, кількість, місцезнаходження контейнерних майданчиків; наявність, кількість, місцезнаходження, вид, об'єм і належність контейнерів); підприємства, установи та організації (загальна кількість, перелік та місцезнаходження підприємств, установ та організацій, їх характеристика (бюджетні або інші споживачі), кількість, вид, об'єм, місцезнаходження та належність контейнерів);

- місцезнаходження об'єктів оброблення відходів, передбачених правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами;

- систему надання послуги за відповідним видом побутових відходів (безконтейнерна та/або контейнерна система, пункт роздільного збирання (зокрема мобільний), за заявкою споживача).

- (30) Згідно з пунктом 11 Порядку № 918 передбачені конкурсною документацією умови проведення конкурсу є обов'язковими для конкурсної комісії та його учасників.
- (31) Відповідно до пункту 26 Порядку № 918 за результатами розгляду конкурсних пропозицій конкурсна комісія відхиляє конкурсні пропозиції з однієї з таких причин:
- конкурсну пропозицію подано не в повному обсязі, що передбачений конкурсною документацією;
  - учасник конкурсу не відповідає кваліфікаційним вимогам, передбаченим конкурсною документацією;
  - учасник конкурсу припиняється в результаті ліквідації або його було припинено, або визнано у встановленому порядку банкрутом;
  - встановлення факту подання недостовірної інформації, яка впливає на прийняття рішення.
- (32) Згідно з пунктом 32 Порядку № 918 організатор конкурсу протягом 10 робочих днів від дати надходження протоколу конкурсної комісії приймає рішення про результати конкурсу.
- (33) Відповідно до пункту 33 Порядку № 918 у рішенні про визначення переможця (переможців) конкурсу зазначається строк, протягом якого переможець (переможці) має (мають) право здійснювати операції із збирання та перевезення побутових відходів і який становить п'ять років з дати укладення договору на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів. У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і конкурсною комісією прийнято рішення щодо визначення його переможцем конкурсу або у випадку прийняття конкурсною комісією рішення про відхилення конкурсних пропозицій всіх учасників конкурсу, крім одного, строк, на який він визначається переможцем конкурсу на певній території територіальної громади, повинен становити 12 місяців, після чого організатором конкурсу проводиться новий конкурс.
- (34) Згідно з пунктом 34 Порядку № 918 організатором конкурсу протягом 15 робочих днів після затвердження рішення про визначення переможця (переможців) конкурсу встановлюються запропоновані у його (їх) конкурсній пропозиції тарифи на збирання та

перевезення побутових відходів та укладається договір на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів з переможцем конкурсу.

- (35) Критерії відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам визначено додатком 1 до Порядку № 918, а саме:
- а) основні кваліфікаційні вимоги:
- наявність транспортних засобів спеціального призначення для збирання та перевезення відповідного виду побутових відходів;
  - підтримання належного санітарного стану транспортних засобів спеціального призначення для збирання та перевезення побутових відходів;
  - зберігання транспортних засобів спеціального призначення для перевезення побутових відходів;
  - щоденний контроль за технічним станом транспортних засобів спеціального призначення, виконання регламентних робіт з їх технічного обслуговування та ремонту;
  - щоденний медичний огляд водіїв;
- б) додаткові кваліфікаційні вимоги:
- наявність пристроїв автоматизованого геоінформаційного контролю та супроводу перевезення побутових відходів;
  - відповідність встановленому організатором конкурсу мінімального рівня екологічних норм транспортних засобів спеціального призначення, що забезпечують перевезення побутових відходів;
  - рік випуску транспортних засобів спеціального призначення, що забезпечують перевезення побутових відходів, встановлений організатором конкурсу як мінімальний граничний;
  - наявність контейнерів певного виду для збирання побутових відходів у кількості, що визначена організатором конкурсу як мінімальна;
  - підтримання належного санітарного стану контейнерів для збирання побутових відходів;
  - готовність учасника конкурсу до брендуння визначеного організатором конкурсу логотипами спеціального одягу персоналу, транспортних засобів спеціального призначення, контейнерів, що будуть задіяні на об'єкті конкурсу.
- (36) Відповідно до пункту 3 Порядку № 918 учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері управління побутовими відходами. Кількість учасників конкурсу не обмежується.
- (37) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі Порядок № 918 не містить, отже конкурс мав бути відкритим для всіх претендентів, які відповідають вимогам пункту 3 Порядку № 918.
- (38) Згідно з пунктом 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами, зокрема, є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (39) Враховуючи вищезазначене, орган місцевого самоврядування в особі виконавчих комітетів/органів сільської, селищної, міської ради зобов'язаний визначити організаторів проведення вказаних конкурсів, ініціювати процеси підготовки до проведення конкурсів,

розробку конкурсних документів та проведення конкурсів на визначення виконавців послуг з збирання та перевезення побутових відходів на конкурсних засадах в межах певної території населеного пункту.

- (40) Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на збирання та перевезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати якісне надання послуг за прийнятними цінами.
- (41) Ринок послуг з збирання та перевезення побутових відходів у територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади не може функціонувати без визначених у встановленому законодавством порядку (конкурсному відборі) виконавців відповідної послуги.

4. ОЦІНКА ДІЙ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МАМАЇВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

- (42) Під час проведення дослідження щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади, Відділенням на адресу Мамаївської сільської ради було надіслано лист про надання інформації від 03.05.2024 №72-02/804.
- (43) Листом від 21.05.2024 №514 (вх. №72-01/1223 від 22.05.2024) Мамаївська сільська рада надала Відділенню відповідь на даний лист, проаналізувавши надану інформацію встановлено наступне.
- (44) Рішенням від 06.03.2024 №46/2 «Про проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади» (далі – **Рішення від 06.03.2024 №46/2**) виконавчий комітет Мамаївської сільської ради вирішив, зокрема:
  - провести конкурс з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади (далі – Конкурс);
  - створити конкурсну комісію для проведення конкурсу, затвердити її склад та Положення про неї;
  - затвердити конкурсну документацію для проведення конкурсу;
  - секретарю виконавчого комітету забезпечити оприлюднення оголошення про проведення конкурсу на офіційному веб-сайті Мамаївської сільської ради.
- (45) Рішення від 06.03.2024 №46/2 та усі додатки до нього було опубліковано на сайті Мамаївської територіальної громади (*Інформація, доступ до якої обмежено*).
- (46) Згідно з пунктом 5.9 Конкурсної документації для учасників конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади (додаток до Рішення від 06.03.2024 №46/2) було визначено, що однією із кваліфікаційних вимог до учасників конкурсу є досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил, при цьому, перевага надається учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил понад три роки.
- (47) Відповідно до пункту 4.1.6 Розділу 4 Положення про конкурсну комісію з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади (додаток до Рішення від

- 06.03.2024 №46/2) (далі – **Положення про конкурсну комісію**), члени конкурсної перевіряють наявність документів, подання яких передбачено конкурсною документацією.
- (48) Згідно з пунктом 4.1.8. Положення про конкурсну комісію члени комісії приймають рішення щодо прийняття або відхилення конкурсних пропозицій.
- (49) Для підтвердження відповідності учасників кваліфікаційним вимогам, учасникам необхідно було надати довідки про досвід роботи з надання послуг з збирання та перевезення побутових відходів (копію договору, лист відгук).
- (50) За результатами проведення конкурсу рішенням виконавчого комітету від 11.04.2024 №138/3 «Про введення в дію рішення конкурсної комісії з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади» було введено в дію рішення конкурсної комісії з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади від 09.04.2024 (відповідно до протоколу засідання конкурсної комісії від 09.04.2024) та визначено товариство з обмеженою відповідальністю «Укрвторресурси Буковина» переможцем конкурсу із збирання за перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади строком на 5 років.
- (51) Водночас, встановлення додаткової умови у вигляді наявності у суб'єктів господарювання досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів та зазначення того, що перевага буде надаватись учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів понад три роки має дискримінаційний характер, адже на основі аналізу положень Порядку № 918 та критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам (додаток 1 до Порядку № 918) Відділенням встановлено, що законодавством не виокремлена окрема (основна чи додаткова) кваліфікаційна вимога до учасників конкурсу у вигляді досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (52) Виходячи з необхідності наявності досвіду надання послуг з вивезення твердих побутових відходів претенденти на здобуття статусу виконавця послуг на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської сільської територіальної громади, в яких відсутній досвід роботи з надання даних послуг не могли взяти участь у відповідному конкурсі, адже мали бути відхилені конкурсною комісією, що може свідчити про обмеження конкуренції на відповідному ринку у визначених територіальних межах.
- (53) Потенційними конкурентами на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів.
- (54) Крім того, потенційні учасники при ознайомленні із кваліфікаційними вимогами до учасників Конкурсу, що були опубліковані на сайті Мамаївської сільської територіальної громади, де зазначалася додаткова умова задля участі в конкурсі щодо досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів та надання переваги учасникові, що має досвід роботи з надання відповідних послуг понад три роки, усвідомлюючи свою невідповідність цій умові могли не здійснювати подання конкурсних пропозицій.
- (55) При цьому, у разі якщо в конкурсі беруть участь декілька суб'єктів господарювання в яких є досвід роботи із надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, перевагу для здобуття статусу виконавця послуг з збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади автоматично отримує учасник, що має

відповідний досвід роботи понад три роки. За таких умов суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів.

- (56) Згідно з інформацією, наданою Головним управлінням ДПС у Чернівецькій області листом від 10.05.2024 №3265/5/24-13-12-01-05 (вх. №72-01/246Кі від 23.05.2024) Відділенням встановлено, що станом на 06.03.2024 мали основне місце обліку в Головному управлінні ДПС у Чернівецькій області та основний або неосновний вид діяльності 38.11 – «Збирання безпечних відходів» і були зареєстровані після 01 травня 2021 року близько 50 суб'єктів господарювання, а саме: *(Інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (57) Тому, з огляду на прийняття Рішення від 06.03.2024 №46/2, в вищезазначених суб'єктів господарювання був відсутній досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів або їх досвід роботи з надання вищезгаданих послуг був менше ніж три роки, що не відповідає додатковій умові до учасників Конкурсу.
- (58) Таким чином, потенційними конкурентами при проведенні Конкурсу могли бути суб'єкти господарювання, в тому числі зазначені в пункті 56 цього подання, установчими документами яких станом на дату затвердження конкурсної документації було передбачено провадження діяльності у сфері управління побутовими відходами та які не відповідали додатковій умові щодо наявності досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів або їх досвід роботи з надання вищезгаданих послуг був менше ніж три роки.
- (59) Отже, претенденти на здобуття статусу виконавця послуг на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади, в яких відсутній досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів можуть бути не допущені до участі у відповідному конкурсі. При цьому, у разі участі у конкурсі претендентів досвід роботи яких складає менше ніж три роки, перевага надається учаснику з досвідом роботи понад три роки.
- (60) Таким чином, встановлення Мамаївською сільською радою в особі виконавчого комітету додаткової умови у вигляді наявності у суб'єктів господарювання досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил та зазначення того, що перевага буде надаватись учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів понад три роки у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської територіальної громади, носить дискримінаційний характер та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до обмеження конкуренції під час обрання виконавців послуг з збирання та перевезення побутових відходів на визначеній території.

5. НАСЛІДКИ АНТИКОНКУРЕНТНИХ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (80) Мета проведення конкурсних процедур передбачає створення організатором таких умов проведення конкурсу, які б забезпечили найбільш широке коло учасників конкурсу та їх добросовісну конкуренцію.
- (81) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома

продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

- (82) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (83) При цьому, зазначені дії Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету замінили власні досягнення суб'єктів господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції на дію зовнішніх чинників. За таких умов дія конкурентних механізмів обмежується, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, та, як наслідок, це може призвести до підвищення витрат споживачів, зменшення якості послуг, що ними надаються, тощо.
- (84) Обмеженням конкуренції є настання (можливість настання) наслідків, що призводять до залишення певного рівня як наявної, так і потенційної конкуренції на ринку, проте індивідуальна свобода суб'єктів господарювання визначати власну ринкову поведінку, а також ефективність функціонування системи вільного ринку знижується в більшій чи меншій мірі.
- (85) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (86) Таким чином, дії Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету, які полягають у встановленні додаткової умови у вигляді наявності у суб'єктів господарювання досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил та зазначення того, що перевага буде надаватись учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів понад три роки у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації в Конкурсі, є дискримінаційними під час проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської сільської територіальної громади та є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (87) Листом від 24.12.2024 №72-02/3387е Мамаївській сільській раді було направлено копію подання від 24.12.2024 №72-03/323-п з попередніми висновками у справі №72/65-24.
- (88) Листом від 08.01.2025 №4 (вх. №72-01/40 від 08.01.2025) Мамаївська сільська рада повідомила, що погоджується з висновками, які були викладені в поданні від 24.12.2024 №72-03/323-п з попередніми висновками у справі №72/65-24 та просить адміністративну колегію Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України при прийнятті рішення за результатами розгляду справи №72/65-24 врахувати пропозиції, викладені в вищезазначеному поданні.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (89) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.
- (90) Дії Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету, які полягають у встановленні додаткової умови у вигляді наявності у суб'єктів господарювання досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил та зазначення того, що перевага буде надаватись учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів понад три роки у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації в Конкурсі, є дискримінаційними під час проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської сільської територіальної громади та є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (зі змінами) та пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (із змінами), адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що дії Мамаївської сільської ради в особі виконавчого комітету (*Інформація, доступ до якої обмежено*), які полягають у встановленні додаткової умови у вигляді наявності у суб'єктів господарювання досвіду роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил та зазначення того, що перевага буде надаватись учасникові, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів понад три роки у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації з проведення конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської сільської територіальної громади, є дискримінаційними та є порушенням, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з збирання та перевезення побутових відходів в територіальних межах Мамаївської сільської територіальної громади.

2. Зобов'язати Мамаївську сільську раду в особі виконавчого комітету (*Інформація, доступ до якої обмежено*) в подальшому при проведенні конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Мамаївської сільської територіальної громади дотримуватись вимог Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918.

Про виконання пункту 2 резолютивної частини цього рішення письмово повідомити Відділення у двомісячний строк з дня його отримання.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії,
Голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК